

Makói Népijság

A DEMOKRATIKUS NEMZETI BIZOTTSÁG LAPJA

Még ezen a héten elhárul az akadály a koalíciós kormány megalakítása elől

Csütförtökön lemondott a Dálnoki-kormány?

Keltőválasztják a kultuszárcaát — A pártvezérek mint társanélküli miniszterek részt vesznek a kormányban — Tizennyolc tagból áll majd az új kormány

Budapest. (MTI.) Az ideiglenes nemzeti bizottság elnöksége közli, hogy az ideiglenes nemzeti bizottság november hó 15-én valószínűleg ülést tart. Az ülés pontos idejét az elnökség rádió útján közli.

Csütförtökön lemond a kormány?

Budapest. (MTI.) Az ideiglenes nemzeti kormány tagjai csütförtökön délelőtti háromnegyed 10 órakor minisztertanácsra ültek össze, amelyen — hír szerint — Dálnoki Miklós Béla miniszterelnök

bejelenti a kormány lemondását.

Délelőtti 11 órakor a nemzeti bizottság elnöksége tart ülést, amelyen felmentik állását a lemondott kormány tagjait és jelentést tesz az új kormány tagjainak kinevezésére.

Lehet, hogy már estére megalakul az új kormány

Budapest. (MTI.) A politikai helyzet tisztázódását a ma késő délután Balogh István államtitkárnál folyó tanácskozásoktól

várják.

Lehetséges, hogy az esti órákban az új kormány is megalakul.

Jól értesült körök véleménye szerint az új kormány

18 tagból fog állni

és a minisztereken kívül 8 kizsádapárti, 4 szociáldemokrata, 4 kommunista és parasztpárti tagja lesz. A pártok vezetői társanélküli miniszterként ugyancsak részt vesznek a kormányban.

A kormányalakítási tárgyalások központjában még mindig a belügyi tárca kérdése áll. Most azonban nem arról van szó, hogy a belügyi tárca ketté oszlik, ellenben kettő választják a kultuszárcaát, amelyből a népművelési ügyek külön minisztérium hatáskörébe kerülnek és ezt vezetné Keresztúri Dezső, vallás és egyéb ügyek vezetését pedig a kizsádapárt egyik tagjára bízják.

Politikai körökben továbbra is biztosra veszik, hogy a koalíciós kormány megalakítása elől még ezen a héten elhárulnak az akadályok.

Megkezdődött az Imrédy-per

Budapest. (MTI.) A Budapestre hozott magyar háborús főbűnösök közül másodiknak Imrédy Béla volt miniszterelnök ügyét kezdi tárgyalni a Népbíróság Nagy Károly tanácsa.

Háromnegyed 9 órakor vezette be két fogházor Imrédy Béla vádlottát. A vád képviselőit dr. Szilok Dezső ügyvéd, a P. K. elnöke és dr. Horváth Zoltán szerkesztő, mint politikai ügyész látja el. A védő dr. Káldy István ügyvéd.

Személyi adatainak ismertetése után sor került a vádirat felolvasására, amely háromrendbeli háborús népelelenség bűntettét, egy rendbeli népelelenség bűntettét s egyrendbeli hűtlenség emélen elővetett bűntettét vádolja dr. Imrédy Béla.

A vádlott 1944 május 25-től augusztus 8-ig gazdasági csúcsminiszteri tarcát vállalt a Sztójai-kormányban. E tevékenysége elősegítette, hogy az ország mind fokozottabb mértékben sodródjék bele a háborúba. 1940 októberében megalakította a Magyar Megújulás Pártját. Parlamenti szövetségre lépett a nemzeti szociálista

párttal. 1944 tavaszán másokkal együtt életrehívta a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetséget. Tagja volt a nyilas kormányt támogató Nemzeti Szövetségnek is. Ujság-cikkeiben és beszédeiben igyekezett Magyarországot Németország oldalán még jobban uszítani a háborúra. A vádirat 27 ujság-cikkét, parlamenti beszédét, nyilatkozatát, illetve rádió szövegét sorol fel.

Mint a Darányi-kormány tárca nélküli minisztere, ő szerkesztette meg az első zsidó törvényt s mint miniszterelnök, ő nyújtotta be a másodikot. Egyik legsúlyosabb vádpont, hogy Imrédy Weissenmayer német megbízottak azt a tanácsot adta, hogy Magyarország belpolitikai vezetését a kormányban keresztül kell megváltoztatni. Ez utmutatás alapján kényszerítették március 19-én a németek a kormányzót az alkotmányellenes Sztójai-kormány kinevezésére.

Bűnösnek érzi magát — hangzik Nagy elnök első kérdése?

Imrédy erre bosszadalmasan magyarázni kezdte, hogy a rendelkezésre álló lehetőségek közül

igyekezett mindig a jobbát a rossz és a kisebb rossz közül a kisebb rosszat választani. Tudom és érzem azonban, hogy felelősséggel tartozom minden cselekedetemért nemzetemnek.

Az elnök ezután felszólította a vádlottat, hogy 1933-tól 1938-ig ismeresse a személyével kapcsolatos eseményeket. Erre Im-

rédy részletes életrajzát monddta el.

Ezután szóba került a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetségének kérdése és annak jelentőségét ismertette a vádlott.

Utána Nagy Károly félbeszakította a tárgyalást és annak folytatását csütförtök reggelre tűzte ki.

Barabás Endre felhatalmazás nélkül állapította meg a hagymaárát

A közellátásügyi miniszter közleménye a Barabás-üggyel kapcsolatban

A közellátásügyi miniszter az alábbi átiratot intézte illetékes hatóságokhoz a Barabás-üggyel kapcsolatban:

Magyar közellátásügyi miniszter 22.866/1942. IX. Közlemény. Barabás Endre, a Makóra kiküldött közellátásügyi miniszteri biztos a Makói Népijság október hó 24-i számában a vöröshagyma és fokhagyma árát a közellátásügyi miniszter által engedélyezettől magasabb színvonalon állapította meg. Ezzel kapcsolatban a közellátásügyi miniszter a következőkről tájékoztatja az érdekelteket: Barabás miniszteri biztosnak nem volt felhatalmazása új hagymaár megállapítására és nevezetesen ezért a jogalap nélküli intézkedéséért a miniszter megbízatása alól felmentette és visszahívta. A közellátás-

ügyi miniszter egyébként a hagyma árát újból szabályozta, és pedig a Magyar Közlöny 1945 október 30-i, 164. számában közzétett 26.100/1945. K. M. számú rendeletben a vöröshagyma termelői árát 8000 P-ben, a fokhagyma termelői árát pedig 25.000 P-ben állapította meg 100 kgr-ként.

Tekintettel a zugkereskedelem által kínált magas árakra, valamint a termelők idej csekély termelésére, a miniszter iparcikkkel kíván a termelők segítségére sietni. Ennek érdekében a miniszter a szükséges iparcikket a főispán rendelkezésére bocsátja, aki azokat a hagyománybeszolgáltatott termelők között osztja szét. Budapest, 1945. évi november hó 2. Rónai Sándor s. k. közellátásügyi miniszter.

Nagy és forgalmas volt a szerdai hetipiac

Az árak néhány cikknél emelkedtek, általában azonban nyugvópontra jutottak

Vásár hetében vagyunk, vásárvényi hetipiacok zajlanak a szerdán és pénteken. A földművelő nép befejezte a mezőgazdasági munkát, ráér piacozni s piacra hozza fölösleges, vagy nélkülözhető termékét, baromfiát és árút. A mai hetipiac is vásár képét keltette, úgy a baromfi, zöldség, mint tej- és gabonapiac.

Évek óta nem láttunk olyan népes gabonapiacot, mint az utóbbi hetek során. Kocsikon, zsákokban talicskán búzát, árpát, zabot s morzsolt és csöves kukoricát kínáltak megvételre a termelők. Az árak a múlt hetihez viszonyítva mintha megálltak volna s nem emelkedtek tovább. A búzáért ma 60—65, a morzsolt tengeriért 15—18, a zabért 28—30, árpáért 30—35, a burgonyáért 40—45 ezer pengőt kértek mázsánként. Az alkudozások során azonban ezeknél az áraknál alacsonyabb összegeket is vásároltak termékeket.

A baromfi piac feltűnő népes és forgalmas volt. Rekordszámú baromfi hoztak fel ma. A kereslet sem maradt alatta a kínálatnak s a forgalom csak a magas árak miatt bizonyult mérsékeltebbnek. A hizott liba 12 ezer, a hizott kacska 10 ezer, a csirke 3500—4000, a tyúk 4500—4500, a pulyka 4500—5000, a gyöngyös 4000—4500 pengőért kelt különként. A soványkacsa párja 50—55, a soványliba párját 80—90 ezer, a pulyka párját 40—45 ezer pengőért adták-vették. A tojás ára 300—350 pengő volt darabonként. A legnagyobb forgalmat természetesen nem a magánosok, hanem a kereskedők bonyolították le, akik társzekerszámra vásárolták a baromfi, amelyet Budapestre szállítanak.

A zöldsépiac is igen élénk volt a forgalom, ahol különleges csemegét is láttunk: telefő görög- és sárgadinnyét talicska számára. A görögdinnyét 1000, a sárgadinnyét 1200 pengőért adták-vették különként. A szőlő kújoja

A Magyar Kommunista Párt ma este 6 órakor a Hagymaházban aktív ülést tart

PARK MOZI

Pénteken fél 6 és fél 8 órakor

Telefon: 278.

bemutatjuk az am. ikai filmgyártás egyik szenzációs filmjét

Csodálatos ember

(Akinek minden kívánsága teljesül.) Kiegészítő film.

Pénztáryitás fél 5 órakor, vasárnap 11-12-ig.

3500 és 4000 pengő, az alma 4000-4200, a körte 3600-4000 pengő között kelt kilónként. A sültökért 200-400 pengőt kértek darabonként. A zöldpaprika kilója 350 pengő volt kilónként. Meglepo volt a káposzta áremelkedése, amelyért ma rekordárát, 100.000 pengőt kértek mázsánként. Ez az ár nagy felháborodást keltett a vásárlók között, ennek ellenére láttunk kisebb tételekben és leginkább fejeként káposztát vásárolni. A sárgapáért 4-500 pengőt a zöldségért 1200-1400 pengőt fizettek kilónként.

A tejpiacra lázas sietséggel folyt ma is a vásárlás. Az árak kezdetben lanyhán indultak, de a nagy kereslet folytán hamarosan emelkedni kezdtek. A piac áremelkedéséhez az egyik közlő nagyobb mennyiségű bevásárlása járult hozzá.

A tejjel 7-800 pengő volt fertályonként, a gümölye sajt 10 ezer, a vaj pedig 14-16 ezer pengő volt kilónként. A túró 1500-1800 pengő volt kilónként.

A tejpiacra egyébként a magas árakat az a körülmény alaktotta ki, hogy a felhozatal aránytalanul kisebb volt, mint a kereslet.

HIREK

— Időjárásjelentés. A Meteorológiai Intézet jelenti: Várható időjárás: Élénkesebb szél, borult idő, sokfelé több eső és köd, nyugaton talán havazás is. A hőmérséklet alakulása bizonytalan.

— A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság adománya. A november 7-én rendezett emlék-est 202.120 pengőt hozott a Művelődési Társaságnak. Ebből az összegből a Társaság 100.000 pengőt adományozott a Filharmónikus zenekarnak és 5.000 pengőt sz. est rendezésében résztvevő cserkészek egyesületének.

— Változás a londoni rádió műsoradásában. London. MTL. A londoni rádió szerdán este bejelentette, hogy a magyar adások menetrendjében november 18-ára jelentett változások műszaki okokból módosulnak. A módosítások után a londoni rádió a következő időpontban sugároz műsort: reggel 7 óra 45. délelőtt 14 óra 15. este 20 óra 30 perckor.

— A MaDisz e hó 18-án este 7 órai kezdettel Dózsa estét rendez a Hagymaház nagytérképében, utána reggel 4-ig tánc, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a MaDisz vezetősége.

— Értesítés jött az 1927 december 14-én született Szócs Dániel, 1927 június 21-én született Czene Péter és 1927 április 13-án született Mikesi László levélték tartózkodási helyéről a Nemzetközi Vöröskereszt bizottságtól. Hozzá tartozói jelentkezzenek a polgármesteri hivatalban, I. em. 119.

KORZO MOZI A nagy érdeklődésre való tekintettel még 3 napig, pénteken, szombaton és utoljára vasárnap bemutatjuk a francia filmgyártás hatalmas kényelműjét, a

Gibraltár

Főszereplők: Vivien Romance, Erich Stroheim. **Ujmagyar Híradó és Színesszereplők.** Előadások kezdete fél 6 és fél 8 órakor, vasárnap 2, 4, 6 és 8 órakor. Pénztáryitás fél 5 órakor, vasárnap 1 órakor. Jegyvétel vasárnap d. e. 11-12-ig.

A Magyar Kommunista Párt szombaton délután 5 órakor a Hagymaházban

taggyűlést tart

Csanádmegyei Földbirtokrendező Tanács, Makó.

3350/1945. ikt. szám.

Tárgy: Az ingatlanok megművelésének és a termelés folytonosságának biztosítása.

Felhívás

Felhívom a Községi Földigénylő Bizottságokat, hogy azokban a községekben, ahol a Megyei Földbirtokrendező Tanács műszaki szakértői augusztus hó folyamán a végleges kiosztást a helyszínen befejezni nem tudták, a Községi Földigénylő Bizottság által birtokbabejlesztett földhözjutottak kötelesek a részükre birtokbaadott földterületet úgy, ahogy azt a Községi Földigénylő Bizottság kijelölté, haladéktalanul megművelni. Ha tehát I. évi szept. 1. után az esetleges jogorvoslatok elintézése során az ingatlan jelenlegi használójának személyében a tulajdonjogot illetően változás állana be, az ingatlan annak jelenlegi tulajdonosa az 1945-46. gazdasági év végéig háborítatlanul használna, feltéve, ha azt az 1945-46. gazdasági évre már megművelte, illetve a már megművelési munkálatokat (szántás stb.) foglalta. Ennek ellenére a Megyei Tanács ismételten tapasztálja, hogy a föld megművelése sok helyen késik, a juttatásban részesülők, illetve az ingatlan tulajdonosok a juttatás jögerős elintézésének hiányára hivatkozva, a földet megművelni nem hajlandó.

Felhívom ezért a Községi Földigénylő Bizottságokat, hogy a fenti rendelkezés figyelembe vételével, mert azokat a földhözjutottakat, akik elmulasztják földjük megművelését, a már juttatott földből az Országos Földbirtokrendező Tanács ki fogja mozdítani.

Makó, 1945 november 10.

Díós Sándor Dr. Sarkady István
a Tanács elnöke h. ügyvezető.

Magyar Államrendőrség makói kapitányasága.

Szám: 2860/1945.

Hirdetmény

A rendőrség a lakosság tudomására hozza, hogy az 1945. augusztus 23. elotti kiállított fegyvertartási engedélyek a 15.208.14/1. B. M. sz. rendelet értelmében érvénytelenek, de ugyancsak érvénytelenek az időpont után kiállított azon fegyvertartási engedélyek is, melyek nem a belügyminiszter külön rendelkezése alapján kiállítottak.

Ezért elrendelem 3 napon belül mindenütt fegyvergyűjtés a makói városi rendőrséghivatalon való beszojgatását. Akik a fenti határidőre fegyverbeszojgatási kötelezettségüknek nem tesznek eleget és cselekményük súlyosabb büntető rendelkezése alá nem esik, kiállítását követően el és velük szemben az eljárást megindítatom.

Makó, 1945 november 14.

A kapitányaság vezetője h.:

Szócs Imre rendőrnagy.

Galxma, erős, gazdálkodónak való toldi lenyelykából, elcsorélt, búzáért és zsírt. Liget-utca 14/c. 10497

Hálósobahábor, előszobafal, íróasztal, reklám eladó. Szt. János-tér 7. szám. 10510

Eladó egy kereset basznált Singer varrógép. Ert. Baross u. 5. 10515

1 kat. hold föld mag alá elkészítve Dáln. 10 lane ösmentőhőrcen bagymnak kiadó. Kálvin u. 27. 10512

Működőpróbeszt vállalk. Előjegyzett lehet Kiss Jakabnál, Honvéd u. 8. Cigánydűlő végén. 10521

Gyermekek részére állandóan futó matricák. Koczka gyermekénekpérszete, Széchenyi-tér 18. Telefon 284. 10425

Eladó vagy cseré Egy anyakoca hét havi csikóért, megegyezés szerint. Róka u. 16. 10457

Vallatok től teletetésre birkákat és borjúkat. Ert. Nagy Gy. Lajosnál, Tanya 1029. 10467

Gurtnihevadérből és bőrből gurtnihevadérből készült

lőszerszámok kaphatók.

Szalárdi István szilgyáró, Deák Ferenc-utca 22. 10516

MAKÓI NÉPEJSÉG

a Demokratikus Nemzeti Bizottság lapja.

Szerkesztőbizottság: Dr. Diósszágyi Sámuel, Gubacsy Mihály, Kiss Imre, Lukács Pál, ifj. Stumpf György, Gy. Varga Sándor.

Felölös szerkesztő: Kuncsek László.

Felölös kiadó: Demokratikus Nemzeti Bizottság.

Makói Szabadság Nyomdaipari Kft. Makó, Szegedi-utca 1.

Felölös nyomdavezető: Halász Ferdinánd.

Tagkönyvét minden tag hozza magával

Makó megyei város polgármesterétől. 22897-1945.

Tárgy: A szomszédos államok területéről atkötözött személyeket, akik előző felhívásom alapján a városkóza 124. sz. szobájában nyilvántartási lapot nem nyújtottak be, hogy jelentkezési kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget.

Hirdetmény

A vármegye alispánjának 9836-1945. al. sz. körrendelete alapján újból felhívom a szomszédos államok területéről idekötözött azon személyeket, akik előző felhívásom alapján a városkóza 124. sz. szobájában nyilvántartási lapot nem nyújtottak be, hogy jelentkezési kötelezettségüknek haladéktalanul tegyenek eleget.

Makó, 1945 november 10.

Kiss Imre polgármester.

10470 Makó megyei város polgármesterétől. 19768-1945.

Tárgy: Differia elleni védőoltások 1945. évben.

Hirdetmény

Ertesítem az érdekelteket, hogy Makó m. városban a differia elleni védőoltások az alábbi helyen és időben történnek meg:

I. Az első védőoltások helye a városkóza tanácsterme, ideje november hó 19. és 20-a d. u. 2 óráig.

II. A differia elleni újraoltások helye valamennyi elemi iskola, oltások ideje november hó 15. 16 és 17.

Első oltásban részesülnek mindazon gyermekek, akik 1944. évi március hó 1. előtti időpontban születtek (a második életévükben levők). Első differia elleni védőoltásban részesítendő továbbá mindazon gyermekek, akik 1944. évi március hó 1. előtti időpontban születtek, de az iskolás korba még nem jutottak el és védőoltásuk ezideig bármi okból elmaradt.

Differia elleni újraoltásban az elemiiskolák korba jutott és első oltásba járásra kötelezett gyermekek részesülnek. Újraoltásban részesül továbbá mindazon gyermek, aki fenti határidőre áttelepült, de újraoltása bármi okból eddig elmaradt. Ezen gyermekeknek az iskolákban történő oltásnak kell jelentkezniük.

Felhívom mindazon szülőket, akiknek gyermeke a fenti felsorolások alá esik, hogy gyermekükkel a városkóza-n a névresztelő idezővel jelenjenek meg november hó 19-én, illetőleg 20-án d. u. 2 órakor. Iskolás gyermekeket pedig, akik újraoltásra kerülnek, iskolákba küldjük fel.

Makó, 1945 november 9.

Dr. Schöcs László polgármester.

10419 Makó megyei város adóhivatalától. 397/1945.

Felhívás adófizetésre

Makó m. város adóhivatala. ezennel felhívja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és az 1927. évi 600. P. M. sz. rendelet 27. §-a értelmében esedékes adótartozásukat f. hó 15-ig be nem fizették, hogy azt járulékszállal együtt a jelen hirdetmény közzhírteletétől számított 8 napon belül a városi apóspénztárnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogelési eljárás azonnal meg fog indítani.

Egyben felhívja a v. adóhivatal az adózók figyelmét arra is, hogy csak a negyedévi követő hó 15-ig fizetendő esedékes együttesen kezelt kórado kamattal esen.

Makó, 1945 november 15.

10503 Városi adóhivatal.

Szálmát kaphat cserébe. 1 kocsi szálmát 40 kg vöröshagyma, vagy 15 kg fokhagyma, vagy 50 kg búza, vagy 50 kg burgonya, vagy 1 mázsa csöves tegeger. Bővebb felvilágosítást kap Makón Kucses Sándornál, vagy Püspökúti 1. nagymagtárnál. 10466